

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

Кафедра Міської і регіональної економіки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СТАТИСТИКА»

Галузь знань: 0305 – Економіка і підприємництво

Напрямок: 6.030504 – Економіка підприємства 6.030509 – Облік і аудит

Факультет: Економіки і підприємництва

Харків
ХНУМГ
2014 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Статистика» (для студентів за галузью знань 0305 – «Економіка і підприємництво», напряму підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства» і 6.030509 – «Облік і аудит»), «21» лютого 2013 року. – 11 с.

Розробник: В. О. Костюк

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міської і регіональної економіки.

Протокол № 6 від «21» лютого 2013 року.

Завідувач кафедри: проф. П. Т. Бубенко

Схвалено Науково-методичною радою факультету економіки і підприємництва.

Протокол №7 від «20» березня 2013 року.

Голова Науково-методичної ради О. В. Соловйов

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4 (ESTC)	Галузь знань 0305 – <u>Економіка і підприємництво</u>	Нормативна	
	Напрямок підготовки 6.030504 – <u>Економіка підприємства</u> 6.030509 – <u>Облік і аудит</u>		
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>відсутнє</u>		Семестр	
Загальна кількість годин - 144		3-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 48 год. самостійної роботи студента – 96 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		24 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	10 год.
		Лабораторні	
		год.	8 год.
		Самостійна робота	
		96 год.	126 год.
Індивідуальні завдання:		-	
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 48 год./ 96 год. (50%)

для заочної форми навчання - 18 год./ 126 год. (14,3%)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування знань щодо методів збирання, оброблення та аналізу інформації про соціально-економічні явища і процеси.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- засвоєння принципів організації статистичних спостережень;
- вивчення методик розрахунків показників статистичного аналізу соціально-економічних явищ і процесів;
- набуття вмінь застосовувати статистичні методи дослідження соціально-економічних явищ і процесів на практиці.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати :

- сутність, предмет, завдання і основний матеріал програми навчальної дисципліни;
- методологічні засади статистики та подання статистичних даних;
- статистичні методи аналізу масових суспільних явищ і процесів.

вміти :

- розраховувати показники статистичного аналізу соціально-економічних явищ і процесів;
- проводити статистичну обробку даних з побудовою відповідних таблиць, графіків та рядів розподілу;
- застосовувати статистичні методи для дослідження кількісної і якісної сторін масових суспільних явищ і процесів;
- аналізувати стан, структуру та інтенсивність динаміки масових суспільних явищ і процесів;
- прогнозувати зміни статистичних показників в майбутньому;
- робити самостійні науково-обґрунтовані висновки та узагальнення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методологічні засади статистики та подання статистичних даних

Тема 1. Методологічні засади статистики

- 1.1. Предмет статистики.
- 1.2. Основні категорії та складові частини статистики.
- 1.3. Теоретична основа статистики та її зв'язок з іншими науками.
- 1.4. Статистична методологія.
- 1.5. Завдання і організація статистики в Україні та на міжнародному рівні.

Тема 2. Статистичне спостереження

- 2.1. Поняття про статистичне спостереження.
- 2.2. Програмно-методологічні та організаційні питання статистичного спостереження.
- 2.3. Форми, види та способи статистичного спостереження.
- 2.4. Помилки статистичного спостереження та способи їх запобігання.

Тема 3. Зведення і групування статистичних даних. Ряди розподілу, аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів.

- 3.1. Суть, організація та способи статистичного зведення.
- 3.2. Статистичні групування, їх зміст, завдання та види.
- 3.3. Статистичні ряди розподілу, їх види і аналіз.
- 3.4. Аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів

Тема 4. Узагальнюючі статистичні показники

- 4.1. Суть та види статистичних показників.
- 4.2. Абсолютні та відносні статистичні величини, їх значення та види.
- 4.3. Середні величини, їх види та порядок обчислення.
- 4.4. Показники варіації, техніка їх обчислення та економічний зміст.

Тема 5. Подання статистичних даних: таблиці, графіки, карти.

5.1. Статистичних таблиці, їх суть, види, правила побудови та значення в економіки-статистичному дослідженні.

5.2. Статистичні графіки, їх види, правила побудови і роль для аналізу та унаочнення статистичної інформації.

5.3. Статистичні карти, їх суть, види та напрями використання для наочного зображення статистичних показників.

Змістовий модуль 2. Статистичні методи аналізу соціально-економічних явищ і процесів

Тема 6. Ряди динаміки, аналіз інтенсивності динаміки, тенденцій розвитку та коливань.

6.1. Поняття про ряди динаміки, їх елементи, види та правила побудови.

6.2. Основні показники рядів динаміки, способи їх обчислення.

6.3. Аналіз інтенсивності динаміки і тенденцій розвитку соціально-економічних явищ.

6.4. Поняття про сезонні коливання та їх вимірювання.

6.5. Інтерполяція та екстраполяція в статистиці.

Тема 7. Індексний метод

7.1. Суть, значення та основні завдання індексів.

7.2. Види індексів, їх економічний зміст та принципи побудови.

7.3. Системи взаємопов'язаних індексів.

7.4. Використання індексного методу в економіко-статистичному аналізі.

Тема 8. Вибірковий метод

8.1. Суть, значення і переваги вибіркового спостереження.

8.2. Різновиди вибірок.

8.3. Основні характеристики вибіркового спостереження.

8.4. Способи поширення результатів вибіркового спостереження на генеральну сукупність.

8.5. Практика застосування вибіркового спостереження в соціально-економічному аналізі.

Тема 9. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків

9.1. Зв'язки суспільних явищ та необхідність їх статистичного вивчення.

9.2. Види і форми взаємозв'язку між суспільними явищами.

9.3. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків.

9.4. Поняття про кореляційний зв'язок, види кореляції, оцінка щільності взаємозв'язку.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі				усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд		с.р.	л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Методологічні засади статистики та подання статистичних даних												
Тема 1. Методологічні засади статистики		2	-	-	-	5		1	-	-	-	10
Тема 2. Статистичне спостереження		2	2	-	-	5		1	-	-	-	13
Тема 3. Зведення і групування статистичних даних. Ряди розподілу, аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів.		3	4	-	-	15		1	2	-	-	15
Тема 4. Узагальнюючі статистичні показники		3	4	-	-	15		1	2	-	-	15
Тема 5. Подання статистичних даних: таблиці, графіки, карти.		2	2	-	-	8		1	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	72	12	12	-	-	48	72	5	4	-	-	63
Змістовий модуль 2. Статистичні методи аналізу соціально-економічних явищ і процесів												
Тема 6. Ряди динаміки, аналіз інтенсивності динаміки, тенденцій розвитку та коливань.		4	4	-	-	10		2	2	-	-	15
Тема 7. Індексний метод		4	4	-	-	10		1	1	-	-	15
Тема 8. Вибірковий метод		2	2	-	-	10		1	1	-	-	15
Тема 9. Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків		2	2	-	-	18		1	-	-	-	18
Разом за змістовим модулем 2	72	12	12	-	-	48	72	5	4	-	-	63
УСЬОГО ГОДИН	144	24	24	-	-	96	144	10	8	-	-	126

5. Теми семінарських занять
Програмою навчальної дисципліни не передбачено

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Методологічні засади статистики	-	-
2	Статистичне спостереження	2	-
3	Зведення і групування статистичних даних. Ряди розподілу, аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів.	4	2
4	Узагальнюючі статистичні показники	4	2
5	Подання статистичних даних: таблиці, графіки, карти.	2	-
6	Ряди динаміки, аналіз інтенсивності динаміки, тенденцій розвитку та коливань.	4	2
7	Індексний метод	4	1
8	Вибірковий метод	2	1
9	Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	2	-
	РАЗОМ	24	8

7. Теми лабораторних занять
Програмою навчальної дисципліни не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Методологічні засади статистики	5	10
2	Статистичне спостереження	5	13
3	Зведення і групування статистичних даних. Ряди розподілу, аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів.	15	15
4	Узагальнюючі статистичні показники	15	15
5	Подання статистичних даних: таблиці, графіки, карти.	8	10
6	Ряди динаміки, аналіз інтенсивності динаміки, тенденцій розвитку та коливань.	10	15
7	Індексний метод	10	15
8	Вибірковий метод	10	15
9	Статистичні методи вимірювання взаємозв'язків	18	18
	РАЗОМ	96	126

9. Індивідуальні завдання
Програмою навчальної дисципліни не передбачено

10. Методи навчання

Вивчення навчальної дисципліни опирається на теоретичні, методологічні та прикладні дослідження інших наук, зокрема філософії, політичної економії, соціології, політології, конкретних економічних дисциплін. Використовується

загальний метод пізнання для всіх наук, у тому числі для статистики, - діалектичний метод, що є важливою умовою при вивченні причинно-наслідкових взаємозв'язків між соціально-економічними явищами.

Наряду з цим використовується наступні наукові методи пізнання дійсності: аналіз, синтез, індукція, дедукція.

При викладанні основних положень навчальної дисципліни наряду з лекціями, практичними заняттями широко використовуються такі методи навчання, як проблемний, пошуковий, дослідницький, статистичний, порівняний, ілюстративний, вибірковий.

11. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів здійснюється у вигляді: усного опитування, письмових відповідей на поставлені запитання, самостійних домашніх завдань, письмових аудиторних контрольних робіт, тестування тощо.

Підсумковий контроль здійснюється шляхом проведення письмового екзамену.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Екзамен

Поточне тестування									Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					
T-1	T-2	T-3	T-4	T-5	T-6	T-7	T-8	T-9	40	100
3	4	10	10	3	10	10	5	5		

T-1, T-2 ... T-9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Статистика: Конспект лекцій./Авт. Костюк В.О., Мількін І.В. – Харків: ХНАМГ, 2008.-132 с.

2. Методичні вказівки і завдання до виконання контрольної роботи, проведення практичних занять та самостійної роботи з курсу «Статистика» /

Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: В.О. Костюк, І.М.Мількін. Х.: ХНАМГ, 2010. - 30 с.

3. Питання для самостійної роботи студентів та контролю їх знань з навчальної дисципліни «Статистика».

4. Варіанти завдань до виконання контрольних робіт, проведення практичних занять та самостійної роботи студентів.

5. Варіанти тестів для проведення поточного контролю знань студентів.

6. Варіанти екзаменаційних білетів для проведення підсумкового контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Статистика».

14. Рекомендована література

Базова

1. Горкавий В.К. Статистика: Навч. посібник. – К.:Алерта, 2012.-608 с.

2. Герасименко С.С., Головач А.В., Єріна А.М. та ін. Статистика: Підручник. – К.: КНЕУ, 2000. – 467 с.

3. Ефимова М.Р., Петрова Е.В., Румянцев В.Н. Общая теория статистики: Учебник. – М.: ИНФРА-М., 2007. – 416 с.

4. Захожай В.Б. Статистика: Підручник / В.Б.Захожай, І.І.Попов. - К.: МАУП, 2006. – 536 с.

5. Ковалевський Г.В. Статистика. Підручник.–Х.:ХНАМГ, 2012. –445 с.

6. Лугінін О.Є. Статистика: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 608 с.

7. Матковський С.О., Марець О.Р. Теорія статистики: Навч. посібник. – К.:Знання, 2009. – 534 с.

8. Статистика: Підручник/А.В.Головач, А.М.Єріна, О.В.Козирев та ін.; За ред. А.В.Головача, А.М.Єріної, О.В.Козирєва: – К.: Вища школа, 1993. – 623 с.

9. Статистика: Учебник / Под ред. И.И.Елисейевой. – Спб.: 2010. – 368 с.

10. Щурик М.В. Статистика: Навч. посібник. – Львів: „Магнолія-2006”, 2009. – 545 с.

Допоміжна

1. Акімова О.В., Дубинська О.С. Статистика в малюнках та схемах: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 168 с.

2. Акімова О.В., Маркевич О.В. Статистика: Практикум – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. – 128 с.

3. Бек В.Л. Теорія статистики: Курс лекцій. Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2003. – 288 с.

4. Большая экономическая энциклопедия. – М.: ЭКСМО, 2008. – 816 с.

5. Гончарук А.Г. Основи статистики: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 125 с.

6. Єріна А.М., Пальян З.О. Теорія статистики: Практикум. – К.: Товариство «Знання», КОО, 1997. – 325 с.

7. Єріна А.М. Статистичне моделювання та прогнозування: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – 170 с.

8. Закон України «Про державну статистику» // Голос України. – 2000. – 13 лип.; Відомості Верховної Ради України. - №43, - К., 2000.
9. Закон України «Про інформацію» // Голос України.–1992.–13 листоп.
10. Моторин Р.М., Чехотовський Е.В. Статистика для економістів: Навч посібник/ Р.М. Моторин, Е.В. Чехотовський. – К.: Знання, 2011. – 429 с.
11. Овчарик Р.Ю. Статистика: Навч. посібник./ Р.Ю. Овчарик, В.І. Крисюк, О.В.Юрченко. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004.-139 с.
12. Опря А.Т. Статистика (модульний варіант з програмованою формою контролю знань): Навч. посібник.-К.: Центр учбової літератури, 2012.-448с.
13. Статистика: Навч. метод. посібник для самост. вивчення дисципліни/ Кушнір Н.Б., Кузнецова Т.В., Красовська Ю.В. та інші/-К.: Центр учбової літератури, 2009.-208 с.
14. Статистика: Опор. Конспект лекцій/ В.Б. Захожай, А.М.Єріна, І.А.Гончар та ін. – К.: МАУП, 2006.-160 с.
15. Тарасенко І.О. Статистика: Навч. посібник – К.: Центр навч. літератури, 2006. – 344 с.
16. Теорія статистики: Навч. посібник/ Ващків П.Г., Пастер П.І., Сторожук В.П., Ткач Є.І. - К.: Либідь, 2004.-320 с.
17. Ткач Є.І. Загальна теорія статистика: Підручник. - Тернопіль; Лідер, 2004. – 388 с.
18. Уманець Т.В. Загальна теорія статистики: Навч. посібник – К.: Знання, 2006, - 239 с.
19. Штангрет А.М., Копилюк О.І. Статистика: Навч. посібник.-К.: Центр навч. літератури, 2005. - 232с.

15. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни

«Статистика»

Галузь знань: 0305 – Економіка і підприємництво

Напрямок: 6.030504 – Економіка підприємства 6.030509 – Облік і аудит

Факультет: Економіки і підприємництва

Розробник: **КОСТЮК** Василь Остапович

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2013, поз. 203 б

Підп. до друку 19.04.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 2 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,4

Зам. № 9352

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4064 від 12.05.2011 р.